БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРҒАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 289 (19.365). ● 1985 йил 18 декабрь, чоршанба ● Баҳоси 3 тийин.

М. С. ГОРБАЧЕВ

Саддам Хусайн билан учрашди

16 декабрь куни ўртоқ М. С. Горбачев СССРга амалий дўстона визит билан келган Ироқ Революцион қўмондонлиги кенгашининг Раиси, Ироқ Республикасининг Президенти С. Хусайн билан суҳбатлашди. Суҳбат чоғида батафсил фикрлашиб олинди. Совет—Ироқ муносабатларини янада ривожлантириш масалалари ва бир қанча муҳим халқаро проблемалар, шу жумладан, Яқин ва Ўрта Шарқдаги аҳвол, араб мамлакатлари ва халқларнинг ўз мустақиллиги ҳамда суверенитетини мустаҳкамлаш учун, мустаҳкам ва адолатли тинчлик учун олиб бораётган кураши муҳокама қилинди.

Суҳбат амалий, ошкора ва дўстона вазиятда ўтди.

Суҳбатда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри Э. А. Шеварднадзе ва Ироқ Республикаси революцион қўмондонлик кенгашининг аъзоси, бош министр ўринбосари ва ташқи ишлар министри Т. Азиз иштирок этдилар.

(ТАСС).

ЭКОНОМИКАНИНГ ЭНГ МУҲИМ БЎҒИНИ

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши сессиясининг 41-(навбатдан ташқари) мажлиси

Социалистик ҳамдўстлик давлатлари ижтимоий ишлаб чиқаришни интенсивлаш ва унинг самарадорлигини ошириш борасидаги қатта социал-иқтисодий вазифаларни ҳал этишни ўзаро ҳамкорликни ривожлантириш ва чуқурлаштириш билан чамбарчас боғламоқдалар. Келишиб олинган, баъзи соҳаларда эса ягона фан-техника сиёсатини ишлаб чиқиш, фан ва техниканинг олий ютуқларини муштарак манфаатлар йўлида амалда рўёбга чиқариш учун мустаҳкам асос яратиш алоҳида аҳамиятга эга бўлмоқда.

Келгусида баҳамжиҳат ҳаракат қилишнинг мана шу туб вазифалари Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши сессияси 41-(навбатдан ташқари) мажлиси қатнашчиларининг диққат марказида турибди. Мажлис 17 декабрь куни Москвада очилди. Эришилган аҳдлашувга мувофиқ, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши олий органининг мажлиси ҳукумат бошлиқлари иштирокида ўтмоқда.

Мажлис ишида БХР Министрлар Советининг Раиси Г. Филипов, ВХР Министрлар Советининг Раиси Д. Лазар, ВСР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари То Хиу, ГДР Министрлар Советининг Раиси В. Штоф, Куба Республикаси Министрлар Совети Раисининг ўринбосари К. Р. Родригес, МХР Министрлар Советининг Раиси Д. Содном, ПХР Министрлар Советининг Раиси З. Месснер, РСР ҳукуматининг Бош министри К. Дэскэлеску, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. И. Рижков, ЧССР ҳукуматининг Раиси Л. Штроугал бошчилигидаги делегациялар, шунингдек Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг секретари В. В. Сичев иштирок этмоқдалар.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши 41-(навбатдан ташқари) мажлисининг раиси **Н. И. Рижков** мажлисни очиб, КПСС Марказий Комитети билан Совет ҳукумати номидан қардош мамлакатлар делегацияларининг бошлиқларини, мажлисник барча қатнашчиларини самимий табриклади.

Биз Ўзаро Иқтисодий Ёрдам мамлакатларининг 2000 йилгача мўлжалланган, бутун ҳамдўстлик учун бениҳоя муҳим аҳамиятга эга бўлган фан-техника тараққиёти комплекс программасини қабул қилиш учун йиғилдик. Ўтган йил ёзида олий даражада ўтказилган Иқтисодий кенгаш шу ҳужжат устидаги коллектив ишимизга асос солган эди. Кенгаш барча қардош партияларнинг иродасини ифодалаб социалистик мамлакатлардаги фан-техника тараққиётини жадаллаштириш истиқболларини белгилаб бера оладиган программани ишлаб чиқишни жуда зарур амалий вазифа қилиб қўйган эди. Шу ҳужжат келишиб олинди ва бугун кенгаш сессиясининг муҳокамасига тақдим этилди.

Шундан кейин Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши фан-техника ҳамкорлиги комитетининг раиси **Г. И. Марчук** Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг 2000 йилгача мўлжалланган фан-техника тараққиёти комплекс программаси тўғрисида доклад қилди.

Мажлисда СССР делегациясининг бошлиғи **Н. И. Рижков** нутқ сўзлади. Бултур июнь ойида олий даражада ўтказилган Иқтисодий кенгаш Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар фан-техника тараққиётининг 2000 йилгача мўлжалланган комплекс программасини ишлаб чиқиш тўғрисида қарор қабул қилганлиги маълум, деди у. Шу программа социалистик ҳамдўстлик давлатларининг принципиал янги техника ва технологияни яратиш ҳамда халқ хўжалигида фойдаланиш соҳасидаги баҳамжиҳат ҳаракатлари учун асос бўлиб қолиши керак. Бу сиёсий қарорнинг актуаллиги ҳозир айниқса равшан.

Мамлакатларимизнинг кўпчилиги экстенсив ўсиш имкониятларидан деярли фойдаланиб бўлганликлари, бундай имкониятлар бор жойларда эса улардан иложи борича кўпроқ самара берадиган тарзда фойдаланиш зарурлиги ҳозирги даврнинг принципиал хусусиятидир. Шундай қилиб ҳаётнинг ўзи социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари олдига ижтимоий ишлаб чиқаришни тубдан интенсивлашдек муштарак вазифани қўймоқда.

Фан-техника революциясининг ютуқларидан фойдаланиш бу вазифани ҳал этишнинг бош йўлидир. Ҳозирги шароитда бу йўналиш иқтисодий аҳамиятгачма эга бўлиб қолмай, катта сиёсий аҳамиятга ҳам моликдир. Бошқача қилиб айтганда, бизнинг фан-техника тараққиётидан ўзгача йўлимиз йўқ. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси партиянинг янги таҳрирдаги Программаси, СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг ўн иккинчи беш йилликка ҳамда олис истиқболга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳаларини ишлаб чиқиш чоғида фан-техника тараққиёти асосида жадал социал-иқтисодий ривожланиш зарурлигини тўла-тўкис эътиборга олди. Айни шунга асосланиб, биз мамлакатнинг ишлаб чиқариш потенциалини сифат жиҳатидан тубдан янгилаб, уни икки ҳисса ошириш, меҳнат унумдорлигини 2,3—2,5 баравар кўпайтириш вазифасини қўймоқдамиз.

Технологияларни айрибошлаш бозорини ривожлантиришнинг илдам суръатлари фан-техника революцияси янги босқичининг ўзига хос хусусиятидир, деди сўзини давом эттириб нутқ. Кейинги 10 йил мобайнида технологиялар бозори қарийб 4 баравар кенгайди, лицензиялар билан савдо қилиш обороти 28 миллиард доллардан ошади.

Ҳозирги сиёсий вазият фан-техника революцияси яратиб берадиган имкониятлардан социалистик система ихтиёридаги афзалликлар асосида самарали фойдаланишда социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг куч-ғайратларини бирлаштириш заруратини тақозо этмоқда. Янги, янада мураккаб вазифаларни ҳал этиш учун бизда зарур нарсаларнинг ҳамма-си бор: хўжалик планли юритилмоқда, юксак даражада ривожланган фан-техника потенциалига, малакали ишчи, мутахассис кадрлар ва олимларга эгамиз.

Бироқ фан-техника тараққиёти, ўртада пайдо бўлаётган фан-техника проблемаларини биргаликда ҳал этиш имкониятларидан социалистик мамлакатлар ҳали тўла-тўкис фойдаланмаётганлигини очиқ-ойдин тан олиш керак, деди Н. И. Рижков. Шу сабабли фан-техника тараққиётидан ўзгача йўлимиз йўқ. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси партиянинг янги таҳрирдаги Программаси, СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг ўн иккинчи беш йилликка ҳамда олис истиқболга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳаларини ишлаб чиқиш чоғида фан-техника тараққиёти асосида жадал социал-иқтисодий ривожланиш зарурлигини тўла-тўкис эътиборга олди. Айни шунга асосланиб, биз мамлакатнинг ишлаб чиқариш потенциалини сифат жиҳатидан тубдан янгилаб, уни икки ҳисса ошириш, меҳнат унумдорлигини 2,3—2,5 баравар кўпайтириш вазифасини қўймоқдамиз.

Технологияларни айрибошлаш бозорини ривожлантиришнинг илдам суръатлари фан-техника революцияси янги босқичининг ўзига хос хусусиятидир, деди сўзини давом эттириб нутқ. Кейинги 10 йил мобайнида технологиялар бозори қарийб 4 баравар кенгайди, лицензиялар билан савдо қилиш обороти 28 миллиард доллардан ошади.

Ҳозирги сиёсий вазият фан-техника революцияси яратиб берадиган имкониятлардан социалистик система ихтиёридаги афзалликлар асосида самарали фойдаланишда социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг куч-ғайратларини бирлаштириш заруратини тақозо этмоқда. Янги, янада мураккаб вазифаларни ҳал этиш учун бизда зарур нарсаларнинг ҳаммаси

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

ПАРТИЯНИНГ СЪЕЗДОЛДИ ҲУЖЖАТЛАРИНИ МУҲОКАМА ҚИЛАМИЗ

Партия турмуши: ҳисобот ва сайловлар

МАСЪУЛИЯТ ВА ЖАНГОВАРЛИК ОШИРИЛСИН

Танқид ва ўз-ўзини танқид, ишчанлик ва сафарбарлик вазиятида ўтган шаҳар партия конференциясида делегатлар ҳисобот даврида қилинган ишларни атрофлича муҳокама этдилар, ўн иккинчи беш йиллик режаларини белгиладилар. КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил октябрь Пленуми маъқуллаган съездолди ҳужжатлари, ўн биринчи чақириқ СССР Олий Совети тўртинчи сессиясининг материаллари шаҳар партия конференциясига юксак жанговарлик руҳини бахш этди.

Конференцияда ҳисоб берган шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **Э. Рустамов** докладида ва делегатларнинг нутқларида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми кўрсатмалари интизомни мустаҳкамлаш, ташкилотчилик ва сиёсий-тарбиявий ишларни тубдан яхшилаш, партия ташкилотларининг раҳбарлик ва жанговарлик ролини юксалтириш, барча меҳнат коллективларида масъулият ҳиссини ошириш, намунали тартиб ўрнатиш, вазиятни соғломлаштириш борасида шаҳар партия ташкилотининг ҳаракат программаси бўлаётганлиги таъкидланди.

Ҳисобот даврида бир қатор саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларининг коллективлари Бутуниттифоқ, республика ва область мусобақаларида актив қатнашиб, кўчма Қизил байроқларни қўлга киритдилар. 1984 йил социалистик мусобақа якунларига кўра, Денов шаҳри Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини олишга муяссар бўлди. Ўн биринчи беш йилликда саноат корхоналарида фан-техника ютуқлари жорий этила бориб, бир миллион сўмликдан кўпроқ иқтисодий самара берган 188 йирик тадбир амалга оширилди, 517 та янги асбоб-ускуна ўрнатилди, 331 та рационализаторлик таклиф жорий этилиб, 793 минг сўмлик иқтисодий самара кўрилди.

Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш бўйича янги қувватлар ишга туширилди. Бир қатор янги маҳсулотлар ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Бу соҳадаги планлар 102 процент адо этилди.

Конференцияда ҳисобот даврида саноат, транспорт ва қурилиш ташкилотлари ишида жиддий хато ва камчиликларга ҳам йўл қўйилганлиги қайд этилди. Кўпгина корхоналарда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг давлат ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, хўжалик юритиш усуллари ва ижро интизомини юксалтириш ҳақидаги талаблари қониқарсиз бажарилмоқда. Оқибатда беш йилликнинг ўтган даврида саноатда ишлаб чиқарилаётган 25 турдаги асосий маҳсулотдан 7 тури, бу йил эса 4 тури бўйича планлар бажарилмай қолди. Беш йилликнинг ўтган даври мобайнида давлат Денов саноат корхоналаридан планга нисбатан 2143 тонна тола, 415 тонна момиқ, 14 минг сўмлик мебель ва бошқа бир қатор маҳсулотларни нам олди.

Шаҳардаги сут-ёғ, виноарақ, Денов ва Хайробод пахта тозалаш заводларида планлаштиришда чалкашликлар, хўжаликни бошқаришда хатоликлар юз берди, меҳнат интизоми бўшашиб кетди. Айрим корхоналарда иқтисод қилиш ва тежамкорлик режимига риоя қилинмаяпти. Бунинг натижасида ёғ-экстракция заводида барча товар маҳсулотлари таннархининг қимматлашуви 7 миллион 268 минг сўмни ташкил этди.

Қурилиш ташкилотларида смета қийматининг ошиб кетишига, плансиз қурилиш ишларини бажаришга йўл қўйилмоқда, тугалланмаган қурилишлар ҳажми камайиш ўрнига кўпаймоқда.

Пассажир транспорти, шаҳар алоқа узели, аҳолига коммунал, маиший, медицина ва савдо хизмати кўрсатиш ташкилотлари ишидаги камчилик ва нуқсонларни делегатлар кескин танқид қилишди. Пиво-консерва заводи директори **В. Нисковский**, шаҳар халқ контроли комитети раиси **Т. Сафаров**, «Сурхангидрострой» трестига қарашли Денов қурилиш-монтаж бошқармаси машинист-экскаваторчиси **В. Калмиков**, ёғ-экстракция заводи директори **О. Қодиров**, 165-қурилиш трестига қарашли Денов қурилиш-монтаж бошқармаси бўёқчилар бригадаси бошлиғи **Н. Гимкаева** ва бошқалар шаҳар партия комитети ва район агросаноат бирлашмаси қишлоқ хўжалигини интенсив ривожлантириш, қишлоқ хўжалик ва чорва маҳсулотлари етиштиришни муттасил кўпайтириш вазифаларини ҳал этишга комплекс ёндаша олмаганликларини қаттиқ танқид қилдилар. Халқ хўжалигининг асосий тармоғи бўлган пахтачилик ишини этилаётган ўзгартишлар билан КПСС Устави лойиҳаларида бу вазифа қатъият билан таъкидланганлигига асосий эътиборни қаратдилар. Генерал Собир Раҳимов номли колхоз раиси **И. Файзуллаев**, Охунбобоев номли колхоз аъзоси **М. Авазова**, Куйбишев номли колхоз ферма мудири **А. Холбоев**, Ленин номли колхоз бош чўпони **Х. Шерқулов** ва бошқа делегатлар ер қадрига етмаслик, минерал ўғитларни талон-торож қилиш, алмашлаб экиш ҳамда мелиорация-ирригация ишларига етарли эътибор бермаслик ҳолларини аниқ фактлар асосида қаттиқ танқид қилдилар.

Шаҳар партия ташкилотида 146 та бошланғич, 116 та цех партия ташкилоти, 139 та партия группаси фаолият кўрсатяпти. Аммо айрим партия ташкилотларида йиғилишлар ўз вақтида ўтказилмаётир, уларнинг жанговарлик ва сафарбарлик роли сезилмаяпти. Жумладан, А. Тўраев секретарь бўлган «Ғалаба» колхози партия ташкилотида партия йиғилишлари деярли ўтказилмаётир. Бўлиб ўтган йиғилишларда эса режалаштирилган масалалар четда қолиб, планда йўқ масалалар кўрилган. Коллегиалчилик принципи бузилган. Автобус-таксомотор паркида, Жданов номли совхозда, «8 Март», Ульянов номли колхозларда цех партия ташкилотларига раҳбарлик бўшаштириб юборилган.

Делегатлар инсон омилини кучайтириш, ҳар бир меҳнатчининг иш самарасини ошириш, ҳар бир коммунист мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришга энг кўп ҳисса қўшиши даркорлиги, камчиликларни хаспўшлаш, дабдабабозлик, расмиятчилик, муросасозлик ва бошқа иллатларга барҳам бериш кераклигини қатъий уқтирдилар. КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съездини барча соҳаларда муносиб кутиб олишга даъват этдилар.

Конференцияда шаҳар партия комитетининг, шаҳар партия ташкилоти ревизия комиссиясининг янги составлари Сурхондарё область партия конференциясига делегатлар сайланди.

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ДЕНОВ ШАҲАР ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИДАН

Тошкент тўқимачилик комбинатида беш йиллик ва унинг якунловчи йили ишга топширилдарини бажарган цехлар, смена ва бригадирлар кун сайин кўпайиб бормоқда. Комбинат 2-йигирув-тўқув фабрикасининг съездолди социалистик мусобақасида муттасил пешқадамлик қилиб келаётган илғор тўқувчилар Шафиқа Муҳаммаджонова ва Софья Камолова йил бошида берган сўзларининг устидан чиқдилар. Суратда: С. Камолова (чапда) ва Ш. Муҳаммаджонова.

А. Кошкин фотоси (ЎзТАГ).

КОММУНИСТЛАР ТАКЛИФ ҚИЛАДИЛАР

МЕҲНАТ ТАРБИЯСИ — МУҲИМ МАСАЛА

КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси лойиҳасини диққат билан ўқиб чиқдим. Айниқса, унинг иккинчи қисм «Халқ маорифи соҳасида» бўлимида муҳокамага қўйилган масалалар диққатимни тортди. Чунки ёш авлод тарбияси ҳаммамиз учун алоҳида аҳамиятга эга бўлган муҳим ишдир. Шуни эътиборга олиб, мен шу бўлимнинг иккинчи абзацидаги **«уларни мустақил меҳнат жараёнига тайёрлашни яхшилаш»** деган сўзлардан сўнг **«мактабнинг ишлаб чиқариш билан бўлган алоқасини мустаҳкамлаб бориш»** жумласини қўйишни таклиф қиламан.

Г. УМНИКОВА,
КПСС аъзоси, Оқолтин районидаги «СССР 60 йиллиги» совхозининг сигир соғувчиси.

ПУХТА ЎРГАНИШ ЗАРУР

Партия ташкилоти сифат составини яхшилаб бориш ғоят муҳим аҳамиятга эга. Мен бу ўринда аввало, партияга кирувчиларни ҳар томонлама пухта ўрганиш, бу ишда юзакичиликка ва шошма-шошарликка асло йўл қўймаслик лозим, деб биламан. Шунинг учун таклиф этилаётган ўзгартишлар билан партия Устави лойиҳасининг биринчи бўлим 4-бандининг «А» пунктидаги **«...ишлаб чиқаришда ва жамоат ишларида ўзлари билан камида бир йил бирга ишлаб таниган уч КПСС аъзосининг рекомендацияларини тақдим этишлари лозим»** деган жумладаги **«камида бир йил»** сўзларини **«камида икки йил»** деб тузатилишини таклиф қиламан.

В. МУЗАФФАРОВ,
1942 йилдан КПСС аъзоси, Улуғ Ватан уруши ветерани, Фарғона области.

МАНФААТДОРЛИК РУҲИДА

20-қишлоқ қурилиши трестининг Бухородаги 1-механизациялашган кўчма колоннаси коммунистлари КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси, таклиф этилаётган ўзгартишлар билан КПСС Устави лойиҳаларини муҳокама қиладиган куни бу ерда йиллик план бажарилгани тўғрисида ғалаба рапорти берилди. Бош пудрат ишлари бўйича планда белгиланган 2 миллион 596 минг сўмлик ишнинг 1 миллион 835 минг сўмлигини колонна коллективи ўз кучи билан бажарди. Бинокорлар топширган беш та объектнинг ҳаммаси «яхши» ва «аъло» баҳолар билан фойдаланишга қабул қилинди. КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун авж олдирилган мусобақада коммунистлар етакчилик қилаётирлар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони И. Ҳабибов бошлиқ комплекс бригада ҳозиргача йиллик планни 179 процент қилиб бажарди. Айни маҳалда злобинчи коллектив ўз меҳнат календарида 1989 йилни ҳам якунлаш арафасида турибди. Бригада йил бошидан буён 15 минг дона ғишт, 10 тонна цемент, 25 кубометр ёғоч тахта, 24 кубометр бетон қоришмаси, 3 тонна арматурани тежаб қолишга эришди.

Бригадага космонавтлар шаҳарчасида Ю. А. Гагарин номли вимпел топширилди. Юксак мукофот бинокорлар ғайратини ошириб юборди. Улар КПСС XXVII съезди очиладиган кунтача зардоб вахтани давом эттириб икки беш йиллик қурилиш планини бажаришга аҳд қилдилар. Партия йиғилишида коммунистлар қурилиш ишлари сифат ва суръатини янада ошириш юзасидан очиқчасига гаплашиб олдилар. Йиғилишда умумхалқ муҳокамасига қўйилган съездолди ҳужжатларидаги ҳар бир сатр, ҳар бир жумла синчковлиқ билан таҳлил қилиниб, амалга оширилаётган ишларга қиёслаб кўрилди, келгусидаги ҳаракат режалари белгилаб олинди.

Йиғилишда сўзга чиққан ҳар бир коммунист партиянинг съездолди ҳужжатларига ўз муносабатини билдирди.

— Яқинда танаффус пайтида бригадамиз коммунистлари тўпланиб, КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси лойиҳасида қўйилган вазифалар асосида қурилиш суръати ва сифатини янада ошириш резервлари, ишга ҳалқит бераётган баъзи жиддий нуқсонлар ҳақида гаплашиб олдилар, — деди йиғилишда ғишт терувчи Б. Очилов. — Ишимизда бундай камчиликлар анчагина. Аммо уларнинг кўпчилиги бошқа ташкилотлар фаолияти билан узвий боғланган. Масалан, Бухородаги ғишт заводида технология интизоми бузилаётгани, корхона маркаси шуҳрати учун ҳеч ким қайғурмаётганлиги сабабли бу ерда тайёрланаётган ғишт ғоят сифатсиз бўлади. Деворга қўймасимизданоқ у уваланиб кетяпти. Бу эса ишимизнинг унумига ҳам, қурилиш сифатига ҳам салбий таъсир кўрсатяпти. Биз бу ҳақдаги фикримизни бошланғич партия ташкилоти йиғилишида ҳам айтдик. Бригадамиз аъзолари шуни назарда тутиб, КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси лойиҳасининг фан-техника тараққиётини жадаллаштириш тўғрисидаги бўлимида **«Сифатнинг пастлиги, брак — моддий ресурсларни ва халқ меҳнатини исроф қилишдир»**, деган жумладан сўнг **сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқаришга сабабчи ходимларга нисбатан талабчанлиқ оширилсин»** сўзларини киритишни таклиф қилаётирлар.

КПСС аъзолигига кандидат, пардозловчи П. Афанасьев ўз сўзини қурувчилар ва таъминотчи ташкилотлар ўртасидаги алоқаларга бағишлади.

— Трест ишлаб чиқариш-техника комплектацияси бошқармаси механизациялашган кўчма колоннага атиги 40 кубометр тахтани етказиб бера олмаётгани сабабли ярим йилдан буён уй-жой қурилиши кооперативи учун 20 та квартирани фойдалашга топшира олмаяпмиз, — деди у. — Шунингдек, цемент, темир-бетон буюмларига эҳтиёж катта. Шундай материаллар таъминотида узилиш бўлгани оқибатида объектларда иш тез-тез тўхтаб қоляпти, меҳнат унумдорлиги эса ошиши ўрнига тобора пасаймоқда. Мен ана шуларни эътиборга олиб, СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳасининг капитал қурилиш бўлимидаги бинокорлик ишларини ташкил қилиш тўғрисида билдирилган фикрларга **«Бинокорлик саноати корхоналарида план интизомни мустаҳкамлансин. Қурилиш ташкилотларига материалларни ўз вақтида ва белгиланган ҳажмда етказиб бериш учун мутасадди ходимларнинг масъулияти оширилсин»**, деган жумлани киритишни таклиф қиламан.

Партия йиғилишида сўзга чиққан коммунистлардан дурадгор И. Ҳамидов, бўёқчи М. Кербер, бетончи Б. Ҳамроев, колонна бошлиғи О. Фозилов КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси ва таклиф этилаётган ўзгартишлар билан КПСС Устави лойиҳалари ҳақида ўз фикр-мулоҳазаларини, таклифларини билдирдилар.

Н. НАИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Сессия ҳужжатлари нашр этилди

СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР Госплани раиси Н. В. Тализиннинг ўн биринчи чақириқ СССР Олий Советининг тўртинчи сессиясида «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986 йилги Давлат плани ва 1985 йилги планнинг бажарилиши тўғрисида»ги доклади ва якунловчи нутқи китобча қилиб нашр этилди. Китобчага СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1985 йилги Давлат плани қандай бажарилаётганлиги тўғрисида СССР Олий Советининг қарори киритилган.

СССР молия министрининг биринчи ўринбосари В. В. Деменцевнинг «СССРнинг 1986 йилги Давлат бюджети тўғрисида ва СССРнинг 1984 йилги Давлат бюджетининг ижроси ҳақида»ги доклади ва якунловчи нутқи ҳам китобча қилиб нашр этилди. Китобчага СССРнинг 1986 йилги Давлат бюджети тўғрисида Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг Қонуни ва СССРнинг 1984 йилги Давлат бюджети ижроси ҳақидаги ҳисоботни тасдиқлаш тўғрисида СССР Олий Советининг қарори киритилган.

Китобчани Сиёсий адабиёт нашриёти босмадан чиқарди. **(ТАСС).**

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

АМУДАРЁ РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИ:

—М. Горький номли совхознинг тўққизинчи бўлимида яшовчи Э. Матқурбонов томонидан ёзилган ариза юзасидан текшириш ўтказилди. Бунда тўққизинчи бўлим бошқарувчиси Й. Бобожонов ердан фойдаланишда камчиликларга йўл қўйганлиги аниқланди: 20,38 гектар ер талон-торож қилинган. Шунингдек, бўлим бошқарувчиси хизмат вазифасидан фойдаланиб, ўз томорқасини нормадан 0,83 гектарга кўпайтириб олган.

Ушбу кўрсатилган камчиликлар бўлим цех партия ташкилоти коммунистлари йиғилишида муҳокама этилиб, давлат ерини талон-торож қилганликлари учун бўлим бошқарувчиси, КПСС аъзоси Й. Бобожоновга, бешинчи бригада бошлиғи Б. Юсуповга ва звено бошлиғи Р. Аҳмедовга ҳисоб варақасига ёзиш шарти билан қаттиқ ҳайфсан берилди.

КИТОБ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ:

— Олмазор кўчасида яшовчи Д. Ражабовнинг хати текширилди ва унда кўрсатилган фактлар тасдиқланди. Почтальон Т. Маматов ўзбошимчалик билан иш жойини ташлаб, кунора ишга чиқиб-чиқмай, вақтли матбуотни ўз вақтида эгаларига етказиб бермай, шикоятларнинг келиб чиқишига сабабчи бўлган. Куйбишев номидаги алоқа бўлими бошлиғи унга нисбатан тегишли чора кўрмаган.

Китоб район алоқа бўлими маъмурияти ва касаба союз комитети мажлиси протоколига кўра, назоратни бўшаштириб юборганлиги учун Куйбишев номидаги алоқа бўлими бошлиғи О. Мустафоева қаттиқ ҳайфсан берилди, ўз вақтида ишга чиқмаганлиги учун Т. Маматов вазифасидан бўшатилди.

Ҳозирги кунда Куйбишев номидаги алоқа бўлимининг «Олмазор» участкасида вақтли матбуотни ўз эгаларига етказиб бериш тартибга қўйилди.

УРГАНЧ РАЙОН ХАЛҚ МАОРИФИ БЎЛИМИ:

— Ш. Сафаровнинг хатида кўрсатилган фактлар қисман тасдиқланди. Бу масала район халқ маорифи бўлими советида муҳокама қилиниб, ишда камчиликларга йўл қўйганликлари учун «Коммунизм» ўрта мактаби директори Қ. Сафоева, директорнинг мактабдан ва синфдан ташқари ишлар бўйича ўринбосари М. Ражабовларга маъмурий чора кўрилди.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИ:

— Акмал Икромов районидаги 8-поликлиника бош врачи Ш. Мирзаевнинг нотўғри хатти-ҳаракатлари тўғрисидаги шикоят хат район халқ контроли комитети билан биргаликда кўриб чиқилди. Ҳақиқатан ҳам поликлиникада молия интизоми, меҳнат қонунининг бузилишига ҳамда аҳолига медицина хизмати кўрсатишда камчиликларга йўл қўйилган. Масалан, медицина путёвкалари кузатувдан ўтмаган беморларга тарқатилган, поликлиника кардиолог, функционал диагностика врачи, участка терапевти билан таъминланмаган, Медицина ҳамширалари Совети тузилмаган. Асоссиз равишда касаллик варақаларини чўзиш каби фактлар учрайди.

Акмал Икромов район халқ контроли комитети камчиликларга йўл қўйганлиги учун бош врач Ш. Мирзаевга қаттиқ ҳайфсан берди, унга икки ойлик миқдорида 440 сўм пул начёти ёзилди.

Шаҳар партия комитетида поликлиника бош врачи Ш. Мирзаев ва бошланғич партия ташкилоти секретари Н. Маҳмудова билан суҳбат ўтказилди, уларга ишдаги камчиликларни бартараф этиш зарурлиги кўрсатиб ўтилди. Аҳолига медицина хизмати кўрсатишни янада яхшилаш юзасидан чора-тадбирлар плани ишлаб чиқиш ва уларни амалга ошириш топширилди.

ҚУМҚЎРҒОН РАЙОН СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ:

— Райондаги 5-магазинда савдо қоидалари бузилаётганлиги тўғрисидаги хат текширилди. Унда келтирилган фактлар қисман тасдиқланди. Район матлубот жамияти правлениеси қарори билан магазин мудири Х. Шоймуродов ва сотувчи Б. Шоймуродовлар вазифаларидан бўшатилдилар.

ДУСТЛИК РАЙОН ХАЛҚ МАОРИФИ БЎЛИМИ:

— Райондаги 12-ўрта мактабдаги камчиликлар ҳақидаги хат кўриб чиқилди. Текшириш якунлари мактабда ва район халқ маорифи бўлимининг кенгайтирилган кенгашида муҳокама қилинди. Таълим-тарбия ишларини бўшаштириб юборганлиги учун мактаб директори С. Тожибоевга қаттиқ ҳайфсан эълон қилинди. Мактабда таълим-тарбия ишларини яхшилашга қаратилган аниқ тадбирлар белгиланди.

Чет эллар

ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРҲЛАР

ШАРҲЛОВЧИ МИНБАРИ

ИҚТИСОДИЙ ҚЎПОРУВЧИЛИККА ҚАРШИ

Шу кунларда империализмнинг янги мустамлакачилик сиёсати ва Ғарб давлатларининг ривожланаётган мамлакатларга нисбатан юргизаётган тенгсиз, адолатсиз иқтисодий муносабатлари бутун дунёда кескин норозилик туғдирмоқда. Шунинг учун ҳам яқинда бўлиб ўтган транснационал корпорацияларга қарши ҳаракат ҳафталиги ниҳоятда шиддатли тус олди.

Ғарб монополияларининг иқтисодий қўпорувчилик сиёсати туфайли Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг экономикаси танг аҳволга тушиб қолмоқда, кўпгина социал проблемалар ечилмаяпти, ушбу давлатларнинг ташқи қарзлари тобора кўпайиб бормоқда. Ҳозир ривожланаётган мамлакатларда бир неча юз миллион кишининг очлик азобини чекаётганлиги, бир ярим миллиард аҳолининг медицина ёрдамига муҳтожлиги, 200 миллион болаларнинг ўқиш имкониятидан маҳрум қилинганлиги империализм машъум сиёсатининг оқибатларидир.

Маълумки, ташқи қарз масаласи Осиё, Африка, Лотин Америкасидаги ривожланаётган мамлакатлар учун асосий масала бўлиб қолмоқда. Масалан, «Нью-Йорк таймс» газетасининг берган маълумотига кўра, кейинги 15 йил ичида ривожланаётган давлатларнинг Ғарб банклари, монополиялари ва молия доираларидан қарзи 58 миллиард доллардан бир триллион долларга кўтарилди. Ҳозир Лотин Америкаси мамлакатларининг қарзи 360 миллиард долларни, Африканинг Ғарбдан қарзи эса 150 миллиард долларни ташкил қилмоқда. Лотин Америкасида четки қарз жон бошига 1000 долларга тўғри келмоқда. Фақатгина 1984 йилда чет эл капитали ушбу региондан 26,7 миллиард доллар соф фойда олди. Кўпгина Осиё давлатлари ҳам ўта қарздор мамлакатлар ҳисобланади. Масалан, биргина Филиппиннинг чет эл кредиторларига бўлган қарзи 26 миллиард долларга етди.

Ташқи қарзлар ўз навбатида меҳнаткашларнинг аҳволига салбий таъсир ўтказмоқда. Ташқи қарзни тўлаш эса очлик ва ишсизликнинг янада кучайишига олиб келмоқда, ривожланаётган мамлакатларнинг социал-иқтисодий тараққиётига тўсқинлик қилмоқда.

Америка ва Ғарб банклари, монополиялари, молия доиралари учинчи дунё мамлакатларининг миллий экономикаси ва халқ хўжалиги ғоят мушкул аҳволни бошидан кечираётганлари билан ишлари йўқ. Шунинг учун улар юқоридаги мамлакатларга нисбатан ўзларининг иқтисодий зўравонлик сиёсатларини давом эттирмоқдалар. Сўзсиз, Америка ва Ғарб монополияларининг Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг адолатли халқаро иқтисодий тартиб ўрнатишни кўзловчи ҳаққоний талабларини оёқости қилаётганлиги кенг жаҳон жамоатчилигининг норозилигига сабаб бўлмоқда. Ана шу шароитда халқлар бўйнидаги қарздорлик сиртмоғини янада қаттиқроқ тортаётган чет эл капитали ва монополиялари корчалонлари ўзларини ривожланаётган мамлакатлар халқларининг дўстлари қилиб кўрсатиш учун Ғарбдан уларга берилаётган ёрдамни рўкач қилмоқдалар. Ғарбнинг бу ёрдами учинчи дунё халқларининг мушкулини осон қилмаслигини ҳамма яхши билади. Чунки АҚШ ва Ғарб давлатларидан бериладиган молиявий ёрдам доимо маълум сиёсий ва иқтисодий шартларни кўзди.

Миллий экономикадаги давлат секторини қисқартириш, чет эл капитали учун имкониятлар яратиш, социал мақсадларга ажратиладиган маблағларни жиддий камайтириш, демократик ва прогрессив ўзгаришлар йўлини тўсиш, ҳарбий ҳамкорлик қилиш ва бошқалар шулар жумласидандир. Биргина мисол: шу кунларда империализмнинг милитаристик сиёсати туфайли ривожланаётган давлатлар ҳарбий мақсадлар учун йилига 100 миллиард доллардан ошиқ маблағ сарф қилмоқда. Ҳолбуки, худди шу мамлакатларда молиявий ресурслар етишмаётганлиги учун кўпгина иқтисодий ва социал проблемалар ҳал қилинмай қолмоқда. Озиқ-овқат ва уй-жой танқислиги, ишсизлик ва саводсизлик, бошқа кўпгина социал масалалар бунга мисолдир.

Шунинг учун ҳам учинчи дунё халқлари Ғарбнинг бу иқтисодий тажовузкорлик йўлига тезроқ барҳам берилишини, савдо-содиқ ва иқтисодий муносабатларда тезроқ тенглик ўрнатилишини талаб қилмоқдалар. БМТ Бош Ассамблеясининг сессиясида, Ангола пойтахти Луандада бўлиб ўтган бетараф мамлакатлар ташқи ишлар министрларининг кенгашида ва бошқа кўпгина халқаро йиғинларда ҳам ривожланаётган мамлакатлар халқларининг бу адолатли ва ҳаққоний талаби жаранглаб эшитилди.

Прогрессив инсоният ривожланаётган мамлакатлар империализмнинг иқтисодий қўпорувчилик йўлига қарши олиб бораётган курашини қўллаб-қувватламоқда. Ғарбнинг халқларни иқтисодий қарамликда ушлаб туришга қаратилган сиёсатига тезроқ чек қўйилишини талаб қилмоқда. «Юксак даражада ривожланган бир тўда капиталистик мамлакатлар билан, — деб айтди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев СССР Олий Советининг сессиясидаги докладида, — қисмати қашшоқлик, очарчилик, ночорлик бўлиб қолган жуда кўп ривожланаётган мамлакатлар ўртасида ортиб бораётган тафовут ҳам хатарли ларзалар келтириб чиқариши мумкин. Ана шу икки жаҳон қутблари ўртасидаги жарлик тобора кенгайиб, муносабатлар эса тобора антагонистик тус олмоқда. Ривожланган капиталистик мамлакатлар худбинлик сиёсатини ўзгартирмас эканлар, ана шу муносабатлар бундан бошқача бўлиши ҳам мумкин эмас».

Т. СОЛИЕВ.

ПРЕТОРИЯ БАЗАЛАРИ

МАПУТУ, 16 декабрь. ТАСС мухбири В. Осипов хабар қилади. Ирқчи ЖАР «Мозамбик миллий қаршилиги» ва Зимбабве аксилинқилобчилари қолдиқларининг қуролланган тўдаларини бирлаштиришга уринмоқда. Мозамбикнинг «Темпу» ҳафтаномаси хабар берганидек, Горонгозда «Мозамбик миллий қаршилиги» ташкилотининг асосий базаси тор-мор этилганида қўлга туширилган ҳужжатлар бунинг далилидир.

Преториянинг мақсади — Мозамбик ва Зимбабвега қарши қўпорувчилик ва террорчилик фаолиятини кучайтиришдан иборат. Айни шу мақсад йўлида Мозамбикнинг чегара ларидаги бандит бўлинмаларини тайёрлаш ва жўнатиш учун базалар яратишга қарор қилинди. Бундай базалар икки мамлакат ўртасидаги чегарада вазиятни анча кескинлаштириб, Зимбабвенинг террорчиларга қарши курашда Мозамбикка ёрдам кўрсатишига ҳалақит беради. Горонгозда топилган ҳужжатлардан бирида бундай базаларнинг ташкил этилиши «ҳар томонлама қўллаб-қувватланиши зарур», деб таъкидланган.

Африка жанубида аксилинқилобчи кучларнинг бирлаштирилиши деб ёзади «Темпу» ҳафтаномаси, Преториянинг фикрича, унинг региондаги агрессив сиёсати муҳим элементларидан бирига айланиши керак.

ЎЗБЕК САНЪАТКОРЛАРИ — СЕНЕГАЛДА

ДАКАР, 16 декабрь. ТАСС мухбири. **О. САВЛЕВ хабар қилади:** Сенегал томошабинлари Дакардаги Даниэль Сорано номидаги миллий театрда Тошкент шаҳар маданият уйининг Т. Содиқов номли «Гулнор» вокал-хореография ансамблининг ҳамда ўзбек давлат филармонияси «Шодлик» ансамблининг артистлари концертини самимий ва хушнудлик билан кутиб олдилар. Бу ансамблдар Сенегалда ўтаётган СССР маданияти кунларида иштирок этмоқда. Томошабинлар рус ва ўзбек қўшиқларини, Хоразм, Фарғона, Бухоро ва Ўзбекистоннинг бошқа районлари халқларининг рақсларини қарсаклар билан олқишладилар.

Концерт тугаганидан сўнг ҳам узоқ вақтгача тарқалиб кетмаган томошабинлар санъаткорларимиз маҳоратига яқдиллик билан — юксак баҳо бердилар.

Ўзбекистонлик артистлар Мбура шаҳрида, Дакардаги совет маданияти марказида ҳам ўз маҳоратларини намойиш этиб, сенеголлик болалар учун махсус концерт қўйиб бердилар.

СУДАН РЕСПУБЛИКАСИ

ХАРТУМ, 16 декабрь. (ТАСС). Судан ўткинчи ҳарбий кенгаши мамлакатнинг расмий номини ўзгартириш тўғрисида қарор қабул қилди. Шу кундан эътиборан мамлакат Судан Республикаси деб аталади. Бу эса, Суданнинг СУНА ахборот агентлиги таъкидлаганидек, муваққат конституция моддаларига мос бўлиб тушади.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

ЖАДАЛЛАШТИРИШ ЙЎЛИДАН

«Совет Ўзбекистони» газетаси редакцияси «Илмий ғоя ва ечимларни амалиётга жорий этиш — фан-техника тараққиётини жадаллаштиришда бош омил» деган мавзуда давра суҳбати ўтказди

Фан-техника тараққиётини тубдан жадаллаштириш — партия иқтисодий стратегиясининг асосий масаласидир.

(КПССНИНГ ЯНГИ ТАҲРИРДАГИ ПРОГРАММАСИ ЛОЙИҲАСИДАН).

С. РИЗАЕВ — Т. РАШИДОВ — З. САЛИМОВ — М. ҲАЙДАРОВ — Т. АЛИМОВ — М. БАЗАНОВ — А. АБДУЛЛАЕВ

Жонажон партиямизнинг съездолди ҳужжатларида фан-техника тараққиётини тубдан жадаллаштиришга жуда катта эътибор берилган. «Совет фани фан-техника тараққиётининг муҳим йўналишлари бўйича етакчи позицияларни эгаллашга, перспектив ҳамда жорий ишлаб чиқариш ва соцнал-иқтисодий проблемаларнинг самарали ва долзарб ечимларини топишга даъват этилгандир, — дейилади КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси лойиҳасида. — Изланишлар, фундаментал тадқиқотларни илдамроқ ривожлантиришни таъминлаш, илмий ғояларнинг халқ хўжалигида ва инсон фаолиятининг бошқа соҳаларида тезроқ моддий ифодасини топишига эришиш муҳимдир».

Шу маънода фан, техника ва ишлаб чиқариш интеграциясини такомиллаштириш, илмий ғоя ва ечимларни амалиётга жорий этишни тезлаштириш алоҳида аҳамият касб этади. Давра суҳбати қатнашчиларининг бу масалани жуда ишчанлик, манфаатдорлик билан муҳокама этганликлари бежиз эмас. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Фан ва ўқув юртлари бўлими мудирининг ўринбосари С. РИЗАЕВ олиб борган ушбу суҳбатда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти Т. РАШИДОВ, Ўзбекистон ССР олий ва ўрта махсус таълим министрининг ўринбосари З. САЛИМОВ, Ўзбекистон ССР Госплани фан ва техника бошқармасининг бўлим мудири М. ҲАЙДАРОВ, Бутуниттифоқ ихтирочи ва рационализаторлар жамияти республика совети раиси Т. АЛИМОВ, «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директорининг ўринбосари М. БАЗАНОВ ва Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ўсимликлар экспериментал биологияси институти директори А. АБДУЛЛАЕВ иштирок этдилар.

ВАҚТ ТАҚОЗОСИ

С. Ризаев: Партия илгари сураётган мамлакатни социал ва иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш вазифасини фан-техника тараққиёти тобора кучайиб бораётган бир шароитда ҳал этишга тўғри келади. Фан-техника революцияси ҳозирги ишлаб чиқаришнинг ҳамма томонларига, ижтимоий муносабатларнинг бутун системасига, инсоннинг ўзига ва унинг яшаш муҳитига жуда кучли таъсир кўрсатмоқда. Меҳнат унумдорлигини анча ошириш ва бутун жамиятни тараққий эттиришнинг янги-янги истиқболларини очиб бермоқда.

Партия фан-техника тараққиётини тубдан жадаллаштириш вазифасини халқ хўжалигини интенсивлаштириш, тўпланган потенциалдан яхшироқ фойдаланишнинг бош стратегик воситаси сифатида биринчи ўринга қўймоқда. Шу, боис революцион силжишлар — бутунлай янги технология системаларига, юқори самара берадиган энг янги машинаускуналарга дадил ўтиш лозим. Бошқача қилиб айтганда, бугунги кунда халқ хўжалигининг истисносиз барча тармоғини фан ва техниканинг замонавий ютуқлари асосида қайта қуроллантириш талаб этилмоқда.

Ўртага қўйилган вазифаларни ижчил амалга оширишда бошланғич партия ташкилотларининг роли ортиб бормоқда. Бинобарин, улар мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш учун умумхалқ курашига янада активроқ бошчилик қилишлари керак. Энг аввало, инсон омилини активлаштириш, ҳар ким ўз иш жойида ҳалол, виждонан, самарали ишлашига эришиш вазифаси кун тартибида турар экан, шундай бўлиши табиий. Бу ишда тарбиявий, ташкилий ва рағбатлантирувчи тадбирларни моҳирона қўлланиш талаб этилмоқда.

Республикамиз бошланғич партия ташкилотларида бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов кампаниясида фан-техника тараққиётини жадаллаштириш бобидаги ютуқ ва камчиликларимиз, имконият ва резерварларимиз, айниқса, яқол сезилди. Ана шу йиғилишлар давомида ишни яхшилаш юзасидан юзлаб конкрет таклифлар айтилди, уларни амалга оширишни партком ва партия бюролари ўз назоратларига олдилар. Бу назорат таъсирчан ва энг муҳими, самарали бўлишида гап кўп.

М. Базанов: Яқинда бирлашмамизда партия ҳисобот-сайлов конференцияси бўлиб ўтди. Коммунистлар эътиборни фан-техника тараққиётини жадаллаштиришда фойдаланилмаётган резервларга қаратиб, энг аввало, мутахассислар, конструктор ва технологларда тафаккур психологиясини ўзгартириш лозим, деб айтдилар. Ҳақ гап. Шуларки янгиликларнинг чинакам ташаббускори бўлиб чиқмас экан, бошқалардан нима ҳам кутиш мумкин, ахир?!

С. Ризаев: Жуда тўғри. Яна илмий-тадқиқот институтлари, олий ўқув юртлари, конструкторлик бюролари, умуман фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга алоқадор барча муассасалар партия ташкилотларига қайтайлик. Уларга бошқа фазилатлар қатори ўз коллективида катта обрў-эътиборга эга бўлган коммунистлар бошчилик қилиши кераклиги равшан. Аммо яқин-яқингача айрим жойларда бу қоидага риоя этилмасди. Илмий-тадқиқотлар олиб боришга алоқаси бўлмаган, илмий-тематик ишларни планлаштириш ҳамда амалга ошириш юзасидан партиявий контролни ташкил эта билмайдиган кишилар секретарликка сайланган ҳоллар ҳам бўлди. Партия бюроси аъзолари орасида ҳам шундайлар бор эди. Бу йил партия комитетлари, Марказий Комитетнинг тегишли бўлимлари бу масалани чуқур ўрганиб, таҳлил қилиб чиқдилар. Илмий муассасалар партия ташкилотлари секретарлигига баобрў, сергайрат олим ва мутахассислар сайланди. Улар ишга қизғин киришдилар.

● Узбекистон ССР Фанлар академиясининг ядро физикаси институти партия комитети ишда талайгина ижодий ютуқларни қўлга киритди. Маъмурият ва партия ташкилоти қарори билан институт ҳамда унинг бўлинмаларининг асосий илмий йўналишларини ишлаб чиқиш учун махсус комиссия тузилди. Кам истиқболли бир қанча бўлинмалар қайта ташкил этилди, баъзи лабораториялар тугатилди. Партком фаолияти юқоридан то пастга қадар — ҳамма бўғин кадрлари билан олиб бориладиган ишни бугунги талаблар даражасида ташкил этишга, уларни фан-техника тараққиёти, ишлаб чиқаришни интенсивлашга тўла сафарбар этишга қаратилгандир.

● Узбекистон онкология ва радиология илмий-текшириш институтида илмий совет ишига, илмий тадқиқотларни планлаштириш ҳамда уларни амалга оширишга партиявий таъсир кучайтирилди. Бўлинма ва иш раҳбарлари, барча коммунистларга нисбатан талабчанлик оширилди. Партбюро мажлислари, очиқ партия йиғилишлари ва илмий советларда уларнинг ҳисоботлари доимо муҳокама этиб борилмоқда. Коммунистлар етакчи бўлинма раҳбарларидан бири (Р. Алимов)нинг ишда камчиликларга йўл қўйганлигини, илмий тадқиқотлар натижаларини вақтида амалиётга жорий этиш тадбирларини кўрмаганлигини асосли ва ошкора танқид қилдилар ва у шу лавозимга қайта сайланмай қолди.

Институтда раҳбар кадрлар резерви ҳақида алоҳида ғамхўрлик қилинмоқда.

● Республика Фанлар академиясининг ўсимлик моддалари химияси институти партия ташкилоти тадбирлари планида фан ютуқларини амалиётга жорий этишга катта ўрин ажратилган. Партбюро диссертациялар йирик илмий-техникавий вазифаларни ҳал этиш асосида бажарилишига алоҳида эътибор бермоқда. Бу ерда жорий этишга тавсия қилинган ишларни қараб чиқувчи махсус комиссия бўлиб, унинг хулосаси илмий совет муҳокамасига киритилади. Ҳозирги кунда институтда илмий ишлар қайта тафтиш қилинмоқда, унинг якунлари очиқ партия мажлисида муҳокама этилади. Партия ташкилотининг жанговарлиги кўрингида эса КПСС аъзолари билан суҳбат асосида уларнинг ўз хизмат бурчини, партия Устави талабларини қай даражада бажараётгани, ишни яхшилаш юзасидан фикр-мулоҳазалари ўрганиб борилмоқда.

● Узбекистон нефть ва газ конлари геологияси ҳамда уларни разведка қилиш институти «Битта ҳам илмий ечим жорий этиш планидан четда қолмайди» деган шиор билан ишламоқда. Институт коллективи, жумладан бу йил 130 тугалланган илмий мавзу бўйича жорий этиш учун 165 илмий тавсия берди. Партия ташкилоти кадрларни танлаш, тарбиялаш ва жой-жойига қўйиш юзасидан катта иш олиб бормоқда.

● Партия ташкилотлари ишни қайта қуриб, коллективнинг ижодий активликка сафарбар этаётган муассасаларда ютуқлар ҳам салмоқли бўлмоқда. Ядро физикаси институти коллективи, масалан, ўтган йили КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритишга муваффақ бўлди. Нефть ва газ конлари геологияси ҳамда уларни разведка қилиш институти коллективининг ташаббуси эса Иттифоқ ва республика Геология министрликлари, Тошкент шаҳар Фрунзе район партия комитети томонидан маъқулланди. Бу ташаббусни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қошидаги фан-техника тараққиётига кўмаклашувчи республика совети ҳам маъқуллади.

С. Ризаев: Фан-техника тараққиётига кўмаклашувчи советлар область, шаҳар ва район партия комитетлари ҳузурида ҳам тузилган бўлиб, улар халқ хўжалигининг муҳим, долзарб вазифаларини тезроқ ҳал этиш манфаатлари йўлида партия, совет ва хўжалик органларининг, олимлар ва мутахассисларнинг қайси идорада ишлашларидан қатъи назар, куч-ғайратини жамлаб ва мувофиқлаштириб борадилар.

Фан, техника ва ишлаб чиқаришни бирлаштирувчи жамики бўғинларни мустаҳкамлашнинг, барча янги, илғор ғоя ва ечимларни жорий этишни тезлатишнинг бошқа ташкилий форма ва усуллари ҳам янада равнақ топади. Зеро, ана шу мақсадни тўла-тўкис рўёбга чиқаришга кўмаклашиш партия ташкилотларининг бурчидир.

Вазифамиз аниқ: фан-техника тараққиётининг олдинги марраларига чиқиб олиш. Бунинг учун фан ишлаб чиқаришдан илдамлаб кетиши, амалиётни янги-янги ғоялар билан таъминлаб туришига эришиш лозим. Илм аҳли, энг аввало Фанлар академияси олимларидан шунга қараб иш тутиш талаб этилмоқда.

ФАННИНГ КУЧИ — АМАЛИЁТДА

Т. Рашидов: Биз, олимлар буни тўла масъулият билан ҳис этамиз. Ишлаб чиқарувчи кучларни сифат жиҳатдан ўзгартиришда, экономикани интенсивлаштириш изларига ўтказишда, ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишда фан ва техниканинг ролини қатъиян оширсак деймиз. Мамлакат миқёсида ҳам, республикамиз миқёсида ҳам фанни ривожлантиришнинг бош йўналиши ана шу.

Фан соҳасидаги изланишлар натижасида янги техникавий ҳамда технологик ечимлар юзага келади ва улар кўпинча ишлаб чиқаришнинг характерини тубдан ўзгартириб юборади. Шу маънода партиямизнинг съездолди ҳужжатларида фундаментал тадқиқотлар ролига алоҳида урғу берилганлиги бежиз эмас. Бундай тадқиқотларни илдам суръатлар билан ривожлантиришни таъминлаш, уларнинг сифат жиҳатдан юксак даражада бўлишига эришиш, айни вақтда техникавий йўналишини кучайтириш зарур. Шу важдан биз муҳим илмий йўналишларни жадал ривожлантириш учун энг қулай шароитлар яратиш юзасидан фаол иш олиб бормоқдамиз.

Фундаментал тадқиқотлар орасида юқори энергия физикаси соҳасида серқуёш диёримизда олиб борилаётган ишлар алоҳида диққатга сазовор. Табиатшуносликнинг бугунги проблемаларини ўрганишда айни шу жаҳвада олдинги марраларга чиқиб олдик. Олий даражадаги коғерент нурланиш энергиясини ўзгартишдаги рекорд самарадорлик назарий жиҳатдан асослаб берилди ва тажриба йўсинида амалга оширилди. Космик фазони тинч мақсадларда ўзлаштириш бўйича халқаро программада биринчи марта Ўзбекистон номи ҳам тилга олинди. СССР Фанлар академиясининг космик тадқиқотлар институти олимлари билан ҳамкорликда яратган иккита приборимиз «Вега» программасини бажаришда қатнашаётган космик станциялар бортига ўрнатилган. Янги ярим ўтказгич қурилмалар ва микропроцессор техникаси, амалий ядро физикаси ва электроника, назарий ва амалий математика, механика, ген ва ҳужайра инженерлиги юзасидан, физик-химик биотехнология ва селекциянинг янги методлари бўйича бир қанча истиқболли ечимлар яратилди.

А. Абдуллаев: Қишлоқ хўжалиги илмини деҳқончилик практикаси билан интеграциялаш, генетика ва селекция проблемаларини ҳал этиш пировард натижада экономикани ривожлантириш ва мамлакат Озиқ-овқат программасини амалга оширишга хизмат қилади. Институтимизда ўн биринчи беш йиллиқда янги, серҳосил, тез пишар, касаллик ва зараркунандаларга чидамли, чигити серёғ, толаси сифатли пахта етиштириш йўлида кенг кўламда изланиш олиб борилди. Шу даврда «Тошкент-1», «АН-402», «АН-Ўзбекистон-3», «АН-Боёвут-2», «Тошкент-6», «Самарқанд-3», «Оқ олтин», «Фарҳод» ва «Октябрь-60» навлари районлаштирилди ва эндиликда пахта майдонларининг қарийб ярмига экилмоқда. 1981—1984 йилларда янги навлар иқтисодий самарадорлиги жами бир миллиард сўмдан ошди. Бу йил эса 190 миллион сўм иқтисодий самара беради, деб кутилмоқда.

С. Ризаев: Дарҳақиқат, ўн биринчи беш йиллик олимларимиз учун анчагина сермаҳсул келди. Яқинда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги О. Акрамхўжаев бошчилигидаги бир гуруҳ геолог олимлар яратган ер остида нефть ва газ потенциал ресурсларини аниқлаш методи янги илмий кашфиёт сифатида рўйхатга олинди. Республика Фанлар академиясининг У. Орифов номли электроника институти лабораторияси мудири, физика-математика фанлари кандидати Темурбек Усмонов ўтган йили, физиология институти директори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Беккон Ойбекович Тошмуҳажев ҳамда В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг бир гуруҳ олимлари бу йил СССР Давлат мукофоти лауреати бўлдилар.

Т. Рашидов: Шуни ҳам айтиш керакки, беш йиллик-нинг ўтган даврида академиямиз муассасаларида 880 тага яқин илмий тадқиқот ва тажриба-конструкторлик ишлари ниҳоясига етказилди. Ўтган йилнинг ўзидагина 238 ечим амалиётга жорий этилиб, жами 690 миллион сўмдан зиёд иқтисодий самара олинди. Бошқача қилиб айтганда, фан йўлида сарфланган ҳар бир сўм эвазига қарийб олти сўмдан фойда олинди. Бу жиҳатдан академиямизда биринчи сафда бораётган Ўсимликлар экспериментал биологияси институтида эса ана шундан ўн баравардан ҳам зиёдроқ кўрсаткичга эришилди. Аммо, илмий ечимларнинг жорий этилиш кўламлари талабга мутлақо жавоб бермайди. Баъзан янги илмий ғоялар битта-иккита саноқли корхона ва хўжаликлардагина жорий этилади, холос. Айрим муҳим ишлар йиллаб «қилт этмай», татбиқ этилмай қолмоқда. Бошқача қилиб айтганда, илм аҳлининг машақатли меҳнати кўп ҳолларда юзага чиқмаяпти. Илмий потенциалимиз эса етарли.

● Республикамизда қудратли фан-техника потенциали вужудга келтирилган. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг 37 илмий муассасаси, 54 тармоқ илмий-тадқиқот институти, 42 олий ўқув юрти, 18 илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси шулар жумласидандир. Министрлик ва идораларнинг конструкторлик бюролари, тажриба-эксперименталь базалари, завод лабораторияларини ҳам шу қаторга қўшиш мумкин. Республикамиздаги 39 мингга яқин илмий ходимнинг 1200 нафари фан доктори ва 15 мингдан ортиғи фан кандидатидир. Умуман бугунги кунда фан-техника соҳасида 80 мингдан ортиқ киши банд бўлиб, бу мақсадга ҳар йили 100 миллион сўмга яқин маблағ ажратилмоқда.

● Илмий ходимларнинг ҳар бештасидан учтаси олий ўқув юртларида ишламоқда. Илмий-тадқиқот ишларида профессор-ўқитувчиларнинг 87,3 проценти қатнашмоқда.

Т. Рашидов: Илмий ечимларнинг амалиётга жорий этилиши илмий коллектив фаолиятининг асосий кўрсаткичи бўлиб қоладиган фурсат келди. Назаримизда, бу борада янада изчил иш олиб борилиши керак. Мақсад фанни ишлаб чиқариш эҳтиёжларига қатъий буришни таъминлашдан иборат. Академиямизнинг муассасалари бугунги кунда фаннинг барча соҳасида, 46 илмий йўналиш бўйича иш олиб бормоқдалар. Илмий фаолиятда инвестиция сиёсатини такомиллаштириш учун илмий тадқиқотларнинг асосий йўналишларини қатъий белгилаб олишимиз зарур. Ана шу йўналишларни ривожлантириш аввало халқ хўжалигида қисқа муддат ичида юксак самара олишга, қолаверса, бутун илмий-техника потенциалини шу йўналишларга жамлашга олиб келади.

ОЛИЙ МАКТАБ ИЛМИЙ ПОТЕНЦИАЛИ

З. Салимов: Фан-техника тараққиётини жадаллаштиришнинг, таъбир жоиз бўлса, қўш қаноти бор. Шулардан бири олий мактабнинг илмий потенциалидир. Партиямизнинг съездолди ҳужжатларида бу потенциалдан янада яхшироқ фойдаланиш, ўтказилаётган илмий тадқиқотлар ҳамда амалга оширилаётган ечимлар ҳажмини анча кенгайтириш, айни чоғда улардан халқ хўжалиги кўрадиган самарани кескин ошириш масаласи илгари сурилмоқда.

Ўн биринчи беш йилликда университет ва институтларимизда илмий тадқиқот ишлари ҳажми кўпайди.

● Тошкент политехника институти олимлари мамлакатимизда биринчи бўлиб ким саноати чиқиндиси — фосфогипс қўлланиш билан юқори самарали клинкер ва цементнинг янги типларини ишлаб чиқаришнинг энергия ҳамда иссиқликни тежайдиган технологиясини яратдилар. Мана шу технологик ечим учун олтита авторлик гувоҳномаси олинди. Бу чиқитсиз технологияни фақат Ўзбекистоннинг ўзида жорий этиш йилига 5 миллион сўм иқтисодий самара беради. Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти тавсия этган бўялган «Нитрон» толасини олишнинг янги усули ишлаб чиқаришга татбиқ этилгач, ўн биринчи беш йилликнинг ўтган тўрт йилида 7 миллион сўм иқтисодий самара олинди.

● Тошкент автомобиль транспорти ва йўллар институти олимлари СССР Фан ва техника давлат комитетининг Бутуниттифоқ илмий-техникавий программаси топшириғига биноан Узаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар олимлари билан ҳамкорликда пластмассаларни ультратовуш ёрдамида пайвандлашнинг илмий асосларини яратиш юзасидан комплекс тадқиқот олиб бормоқдалар. Уларнинг назарий масалаларни ижодий ҳал этиши пластмасса ва сунъий газламаларни ультратовуш ёрдамида пайвандлаш ҳамда қирқишнинг бир қанча янги технология жараёнлари яратилишига олиб келди.

С. Ризаев: Олий мактабларимизда илмий-тадқиқот ишларини ташкил этишда камчиликлар ҳам, фойдаланилмаётган резервлар ҳам оз эмас. Хусусан, халқ хўжалиги тармоқларини ривожлантиришнинг муҳим проблемаларини ҳал этишга илмий кучларни жамлаш ишлари етарлича эмас.

З. Салимов: Тўғри. Бунга бир жиҳатдан олий ўқув юртларида планлар етарлича асосланмай, керакли даражада мувофиқлаштирилмай тузилаётгани сабабчи. Бизнинг министрлик қарамоғидаги олий ўқув юртларида битта ўқитувчи улушига тўғри келадиган илмий-тадқиқот ишлари ҳажми умумиттифоқ даражасидан уч марта камлигига асло муроса қилиб бўлмайди. Самарқанд давлат архитектура-қурилиш, Бухоро озиқ-овқат ва енгил саноат технологияси, Тошкент халқ хўжалиги институтлари ва Нукус давлат университетида бу кўрсаткич айниқса паст. Комплекс мавзулар, тармоқ программаларини амалга оширишда яхши қатнашмаслик, ишда ташаббус кўрсатмаслик ана шунга сабаб бўлмоқда, дейиш мумкин.

Айрим ўқув юртларида жорий этиш планлари бажарилиши етарлича назорат қилинмаяпти. Тугалланган илмий тадқиқот ишларидан халқ хўжалигимиз кўраётган иқтисодий наф пасайиб кетди. Жумладан, ўтган йили сарф этилган ҳар бир сўм эвазига Самарқанд университетида 1,02 сўм, Тошкент политехника институтида 1,54 сўм, Тошкент университетида эса 35 тийин иқтисодий самара кўрилди.

С. Ризаев: Олий ўқув юртлари, академия муассасалари ва тармоқ илмий-тадқиқот институтларида тугалланган ва олиб борилаётган тадқиқотлар тематик планларининг таҳлили шуни кўрсатадики, айрим ишларнинг назарий даражаси мамлакатимиздаги энг яхши ишлар савиясидан орқада қолмоқда. Жаҳон миқёсидаги талабларга жавоб бермайди. Илмий тадқиқот ва ечимларни планлаштириш ҳамда ташкил этишдаги, уларнинг ютуқларини халқ хўжалигига жорий этишдаги камчиликлар куч ва маблағларнинг сочиб юборилишига, майда мавзуларга ўралашиб қолиш ва бир-бирини такрорлашга олиб келди. Айрим йўналишларда фундаментал негиз пухта бўлмаслигига сабаб бўлмоқда.

З. Салимов: Чиндан ҳам илмий ечимларнинг савияси ва сифатига етарлича эътибор берилмаяпти. Боз устига уларнинг амалиётга татбиқ этилиши талаб даражасида эмас. Тугалланган тадқиқотларнинг ўртача ҳар учтасидан бири жорий этилмай қоляпти.

Олий мактаб фанини жадаллаштириш йўллари, бизнингча, шундай:

Биринчидан, илмий-техникавий ишларни тўғри планлаштириш. Кўпинча олий мактабда бу иш пастдан юқорига қараб режалаштирилади: кафедралар ўзлари истаган, танлаган тадқиқотларни бажарадилар. Бу ҳол ўзини оқламаяпти. Ўқув юртларининг илмий-тадқиқот бўлимлари тармоқ министрликлари, идоралар, йирик саноат корхоналари, илмий-тадқиқот институтлари ва бошқа манфаатдор ташкилотлар билан ҳамкорликда, айтайлик, бизнинг министрлик умумий кузатувида илмий-тадқиқот ишларининг зарур ҳажмларини, янги техниканинг тажриба намуналарини тайёрлаш қўлламларини, жорий этиш босқичлари ва бошқа ишларни тўғри планлаштиришлари лозим.

Иккинчидан, илмий ходимларнинг, хусусан, бир профилдаги илмий ходимларнинг куч-ғайратини халқ хўжалигининг муҳим вазифаларини ҳал этишга мувофиқлаштириш, шу мақсадда олий ўқув юртларираро илмий-техникавий программалар тузиш яхши самара беради. Ҳозир 1986—1990 йилларда «Пахта», «Чиқитсиз технология», «Табиат ва табиий ресурслар», «Қурилиш материаллари ва конструкциялари» сингари бир қанча ўқув юртларираро тармоқ илмий-техникавий программалар тайёрланди. Ҳар бири бўйича координация кенгашлари тузилмоқда.

Учинчидан, олий мактабнинг мавжуд кам қувватли илмий ва ўқув-ишлаб чиқариш бўлинмалари базасида республика олий ўқув юртларида илмий тадқиқотларга хизмат кўрсатувчи «Олий ўқув юрти» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасини барпо этиш. Бу бирлашма олиб бориладиган илмий тадқиқотлар самарадорлигини оширишга, халқ хўжалиги учун мутахассислар тайёрлаш сифатини яхшилашга, илмий тадқиқотлар натижасини ишлаб чиқаришга жорий этиш муддатларини қисқартиришга, халқ хўжалигининг энг муҳим масалаларини ҳал этиш учун илмий-техникавий потенциалимиздан оқилона фойдаланишга хизмат қилади. Қолаверса, фан-техника тараққиётини бошқарувни такомиллаштиришга кўмаклашади.

Тўртинчидан, «тадқиқот — ечим — жорий этиш»дан иборат туркумнинг алоқасини кучайтириш, фан билан ишлаб чиқариш интеграциясини мустаҳкамлаш керак. Бу иш саноат корхоналарида шу профилдаги кафедраларнинг филиалларини, етакчи кафедралар қошида министрлик ва корхоналар топшириқлари асосида ишлайдиган тармоқ илмий-тадқиқот лабораторияларини очиш, ўқув-илмий ишлаб чиқариш бирлашмаларини ташкил этиш, халқ хўжалигининг йирик проблемаларини ҳал этиш учун муваққат ижодий коллективлар барпо этиш ва бошқа йўллар билан амалга оширилиши мумкин.

Техника олий ўқув юртларида ҳозирги кунда 11 та ўқув-илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси ва 45 та тармоқ илмий-тадқиқот лабораторияси ишлаб турибди. Уларнинг тармоғини янада кенгайтириш хусусида жиддий ўйлаб кўрадиган фурсат келди.

ТЎҒРИ ПЛАНЛАШТИРИШ — ЮТУҚЛАР ГАРОВИ

С. Ризаев: Фан-техника тараққиётининг энг муҳим вазифаларини планли ҳал этишда тармоқ программалари мавқеи ортиб бормоқда. Илмий-тадқиқот муассасаларимиз Бутуниттифоқ комплекс программаларини ишлаб чиқишда тобора кўпроқ қатнашаётир. Бироқ, илмий тадқиқотлар ҳамда уларнинг социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштиришга таъсири, мавжуд имкониятлар ва замонавий талаблар нуқтаи назаридан қараладиган бўлса, бизни асло қаноатлантира олмайди. Илмий тадқиқотларнинг анчагина қисми асосан ҳисобот, тавсиянома ва ҳар хил методик қўлланмалар йўсинида ўз аксини топмоқда. Булар, табиийки, ишлаб чиқаришнинг техникавий даражасини оширишга айтарлик катта таъсир қилолмайди. Бундай ишлар ишлаб чиқаришга тавсия этилаётган илмий тадқиқотларнинг ўрта ҳисобда учдан бир қисмини, хўжалик шартномалари асосидаги ишларнинг эса ярмидан кўпини ташкил этмоқда. Илмий коллективларнинг ярмичаси ўз ечимларини авторлик гувоҳномаси билан тасдиқламоқдалар, холос. Ҳар беш илмий ечимдан кўпи билан битгаси ихтиро деб эътироф этилаётгани, илмий-тадқиқот муассасаларининг фақатгина учдан бири ишлаб чиқаришга ўз ечимларини татбиқ этганлиги ташвишлантирмай қолмайди.

М. Ҳайдаров: Илмий ғоя ва ечимларни амалиётга жорий этишда баъзан эътибордан четда қолаётган муҳим омил бор. Бу — вақт, ғояларнинг юзага келишидан то ўз моддий ифодасини топгунга қадар ўтадиган муддат. Мутахассисларнинг ҳисобича, жорий этиш муддатларини бир йилга тезлаштириш мамлакат миқёсида 5—6 миллиард сўм тежаш имконини беради. Бу фанга ажратилаётган ҳар йилги маблағнинг бешдан бир қисми демак.

Резерв бўлар, шунчалик бўлар-да! Унга асосан жорий этиш жараёнини самаралироқ бошқариш билан эришиш мумкин. Шу боис янги ечимлар тақдирини ҳал этишда давлат бошқаруви омилларидан моҳирона фойдаланиш лозим. Тажриба ечимларни тармоқ жорий этиш планларига киритиш билангина иш битмаслигини кўрсатмоқда. Шундай иқтисодий манфаатдорлик шароити яратиб қўйиш керакки, бунда янги, самарали ечимларни министрлик ва идораларнинг ўзлари қидирадиган бўлсин. Ана шунда олимлар ҳам ўз ишларини унга-бунга «тиқиштириш»дан қутилади. Планлаштиришнинг тармоқ программаларини кенгайтириш бу борада муҳим аҳамият касб этади. Тармоқ программалари фан ва техника ютуқларидан кенгроқ фойдаланишни, программани бажаришда қатнашувчи ташкилотларнинг куч-ғайрати ва ресурсларини жамлаш, тармоқлараро йирик проблемаларни ҳал этишда идораларароғовларнинг таъсирини камайтириш имконини беради.

● Ўн биринчи беш йиллик-да республикамиздаги 160 дан ортиқ илмий, лойиҳа-конструкторлик ташкилотлари, олий ўқув юртлари, саноат корхоналари билан бирлашмалари СССР Госплани, СССР Фан ва техника давлат комитети ҳамда СССР Фанлар академияси тасдиқлаган 88 Бутуниттифоқ илмий-техника программасининг мингдан ортиқ топшириқ ва босқичларини амалга оширишда қатнашдилар. Мавжуд фан-техника потенциали имкониятларидан келиб чиқиб, халқ хўжалигининг самарадорлигини оширишни кўзлаб, умумиттифоқ меҳнат тақсимотида республикамизнинг роли ва ўрнини инобатга олган ҳолда ўн биринчи беш йилликда 19 та республика илмий-техника программасини ишлаб чиқиб, уни изчил амалга ошириш чораси ни кўрдилар.

● Шу асосда ишлаб чиқариш чиқиндиларидан фойдаланиш имконини берадиган технологик жараёнлар, бир қанча прибор ва ускуналар, янги қурилиш материаллари ишлаб чиқилди. Қурилишнинг сейсмик мустаҳкамлигини ошириш юзасидан тавсияномалар яратилди. Меҳнат ресурсларидан оқилона фойдаланишга оид ишлар амалга оширилди.

(Давоми 4-бетда).

ЖАДАЛЛАШТИРИШ ЙЎЛИДАН

(Бошы 3-бетда).

Ҳозирги кунда республика экономикасини янада интенсивлаштиришни кўзлаб ўн иккинчи беш йиллик учун комплекс программалар тузиш тугалланмоқда. Янги беш йилликда илмий муассасаларнинг тажриба-экспериментал базасини мустаҳкамлаш, тадқиқот натижаларини синовдан ўтказишда ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналарининг тажриба базасидан фойдаланишни яхшилаш, академия муассасалари билан олий ўқув юртлари олиб бораётган изланишларга завод фан сектори вакилларини активроқ жалб этиш, ишлаб чиқариш ташкилотларига кадрлар тайёрлашда кўмаклашиш керак.

ИШОНЧЛИ ИТТИФОҚЧИ

Т. Рашидов: Фан, техника ва ишлаб чиқариш интеграциясининг қарийб барча формаларини такомиллаштириш йўлига ўтилган ҳозирги пайтда бундай мулоқотларнинг аҳамияти катта. Илмий ғояларни амалиётга кенг жорий этишни янада тезлаштиришда тармоқлараро комплекс илмий-техникавий марказлар барпо этиш алоҳида аҳамиятга молик.

● **Бизда иккита инженерлик ва учта илмий-ишлаб чиқариш марказлари ташкил этишга қарор қилинди. Булар «Мотор» ҳамда «Манипулятор» инженерлик маркази, «Пахта териш машиналари», «Дефолиант» ва «Иккиламчи ресурслар» илмий-ишлаб чиқариш маркази бўлиб, уларнинг ҳар бири академиянинг институтлари базасида, ишлаб чиқариш корхоналари билан яқин ҳамкорликда иш олиб боради.**

М. Базанов: Биздан меҳнатни тежайдиган (одамларсиз ва кам киши билан) ва ресурсларни тежайдиган (чиқитсиз ва кам чиқит) технологияларни яратишга дадилроқ ўтиш талаб этилмоқда. Шу маънода бирлашмамизда «тадқиқот — жорий этиш» туркумини қисқартириш борасида планли олиб борилаётган иш тадқиқот-конструкторлик, тажриба-эксперимент ва ишлаб чиқариш бўлимларини муносиб ривожлантиришни кўзда тутади. Асосий эътибор тадқиқот ва технология бўлинмаларида тажриба лабораториялари барпо этиш, уларни кенгайтириш ҳамда мустаҳкамлашга қаратилмоқда.

Бирлашмамизда структура ўзгаришлари ҳам бўлди. Мосланувчан ва эпчил система ҳамда модуллар, робот техникаси комплекслари, бошқарувнинг электрон системалари, микропроцессор техникаси ишлаб чиқиш бўйича ташкил этилган бўлимлар иши кучайтирилмоқда. Лойиҳа ишларини автоматлаштириш системалари бўлинмаси тузилди.

Кучли тажриба-экспериментал базаси конструктор ва технологларнинг деталь билан боғлиқ қарийб барча ечимларини ўзимизда тайёрлаш имконини бераётир. Бирлашмамизда шу йўсин конструкторлик ва технология, тайёрлаш ва созлаш, тайёрлаш ва синаб кўриш каби босқичларни қўшиб олиб бориш имконияти туғилди. Ўн иккинчи беш йилликда 50 дан ортиқ автоматлашган, эпчил, мосланувчан ва механизациялашган линиялар чиқариш, ўзимизга қарашли корхоналарни техника билан қайта жиҳозлаш асосида иш чи-хизматчилар сонини оширмай туриб, ускуна ишлаб чиқаришни бир ярим марта кўпайтириш мўлжалланмоқда.

Т. Алимов: Фан-техника тараққиётини тубдан жадаллаштириш вазифаси ҳамма ишда сифат ўзгариши бўлишини талаб қилмоқда. Бугунги кунда гап эски асбоб-ускуналарни, машина-механизмларни шунчаки янгилаб қўяқолиш ҳусусида бормаяпти. Гап энг илғор техника ва технологияни жорий этиш, шу йўл билан энг кўп иқтисодий ва социал самара олиш ҳақида бормоқда. Бу ҳол мамлакатимизда ихтиро чилик ва рационализаторлик ишини ривожлантириш, шу йўналишдаги ижодкорлик маҳсулларидан энг оқилона, кенг қўламда фойдаланишни талаб этаётир. Шуниси ҳам борки, жамиятни интенсивлаш, унинг фан-техника тараққиёти қўламлари ҳамиша илмий кашфиётлар ва серсамара ихтироларга асосланиб келган. Бинобарин бутунлай янги, фойдали техникавий ечимлар ишлаб чиқаришни тубдан ўзгартириб юборади. Натижада меҳнат унумдорлиги ортиб, иш шароити яхшиланади, маҳсулот сифати ортади.

● **Мамлакатимизда бўлгани каби республикамизда ҳам техникавий ижодкорликнинг ана шу энг оммавий тури тобора ривожланмоқда. Ўн биринчи беш йилликда бизда халқ хўжалигига 3,9 мингдан ортиқ ихтиро ва 290 мингдан ортиқ рационализаторлик таклифи тақдим этилди. Улардан фойдаланиш 1 миллиард сўмдан ортиқ иқтисодий самара берди.**

Т. Рашидов: Илмий ходимларнинг ҳам, инженер-техникларнинг ҳам ижодий ишида ихтиро, техникавий ва илмий янгиликлар асосий ўрин тутади. Халқ хўжалигида ўтган тўрт йил мобайнида академия олимларининг 47 ихтиросидан фойдаланилди. 78 миллион сўм иқтисодий самара олинди. Энг ачинарлиси шундаки, академиямиз ҳар минг ходимга ҳисоблаганда бу жиҳатдан Иттифоқда охирги ўринлардан бирини эгаллаб турибди. Кейинги йилларда О. Акрамхўжаев бошчилигидаги геологлар ишини эътиборга олмаганда битта ҳам кашфиёт даражасидаги ихтиро қилинмади, битта ҳам лицензия сотилмади. Илмий-техника жамиятлари иши давримизнинг талабларига монанд равишда кучайтирилиши керак.

З. Салимов: Фан-техника ижодкорлигининг ўзида, назаримизда, мусобақалашув руҳидан яхшироқ фойдаланиш лозим. Масалан, янги маҳсулотларни, янги турдаги техника ва технологияни ишлаб чиқишда конкурс системасини кенг қўлласа бўлади-ку!

Т. Алимов: Жуда тўғри. Бошқа бир масала ҳам бор. Техникага оид кўпгина янгиликлар махсус, мураккаб индекслар билан юритилади. Уларга ихтирочилар, ишлаб чиқувчилар, олимларнинг номларини бериш мумкин-ку, ахир.

● **Техника олий ўқув юртларида ҳозир 45 та студентлар конструкторлик бюролари ишлаб турибди. Ўқув-илмий ишлаб чиқариш бирлашмалари кўпайиб бормоқда.**

З. Салимов: Аспирантура орқали кадрлар тайёрлашга ҳам жиддий эътибор бериш керак. Шу беш йилликда белгиланган муддатда диссертация ёқлаган аспирантлар бор-йўғи 7 процентни ташкил этганлиги масаланинг ниҳоятда ташвишли эканлигини кўрсатади. Ўқишни битираётган студентлар орасидан лаёқатлиларини танлаб, аспирантурага йўллаш ишини такомиллаштириш керак. Илмий раҳбарларга нисбатан талабчанликни ошириш, аспирантлар иши учун таъсирчан назоратни йўлга қўйиш лозим. Сиртқи аспирантурага жалб этиш масаласи ҳам муҳим аҳамият касб этади. Ишлаб чиқаришда банд бўлган етакчи мутахассисларнинг катта отряди унга жалб этилиб, илмий-методик ёрдам кўрсатиб турилса, яхши натижаларга эришиш мумкин. Бундай мутахассислар илмий тадқиқотлар натижаларини амалиётга тез ва яхшироқ жорий этишда асосий куч бўлиб қолиши лозим.

С. Ризаев: Фан-техника тараққиётини жадаллаштиришда катта-кичик вазифа йўқ. Ҳаммаси бирдек муҳим, бирдек масъулиятли. Днепропетровск металлургия заводи коллективи билан учрашув чоғида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачев таъкидлаганидек, сиёсатни тўғри белгилаб олиш, йўлни тўғри танлаш ишнинг биринчи босқичи бўлса, ишлаб чиқилган сиёсатни амалга ошириш, белгиланган мақсадларга эришиш — иккинчи босқичдир. Олим ва конструкторларимиз, лойиҳачилар, ижодкор зиёлилар партия ташкилотлари раҳбарлигида меҳнат аҳли билан ҳамкорликда тараққиётнинг истиқбол режаларини амалга ошириш учун сабот билан курашаверишларига шубҳа йўқ.

РЕДАКЦИЯДАН. Давра суҳбати қатнашчилари фан-техника тараққиётини жадаллаштириш узоқ йилларга мўлжалланган тадбир бўлса ҳам унинг муваффақияти бугунги ишларга, янги беш йилликни қандай бошлашга боғлиқ деган фикрда якдил эдилар. Улар мамлакатимизни социал-иқтисодий ривожлантиришнинг улкан режаларини амалга оширишда фан-техника тараққиётини жадаллаштириш асосий омил эканлигини алоҳида таъкидлашди, бу ишда самарадорлик янада юксак бўлиши юзасидан кўпгина таклифларни илгари суришди.

Табиийки, жамиятимизни социал-иқтисодий ривожлантириш суръатларини жадаллаштиришнинг фан-техника негизини мустаҳкамлашда фойдаланилмаётган резервлар ҳам, бартараф этилиши лозим бўлган муаммолар ҳам оз эмас. Шу боис бу долзарб мавзу устидаги суҳбат яна давом этади. Ишончимиз комилки, академия илмий муассасалари, олий мактаб ва тармоқ илмий-тадқиқот институтлари коллективлари, корхона ва ишлаб чиқариш бирлашмаларининг конструкторлик бюролари, етакчи мутахассислар бу хусусда редакциямизга ўз фикр ва мулоҳазаларини юборадилар.

КАДРЛАР ҚАДРИ

Т. Рашидов: Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш кўп жиҳатдан меҳнаткашлар турли қатламлари ва ўқувчи ёшларни бу ишга кенг жалб этишга боғлиқ. Ёшларни фан-техника тараққиётига мактаб партасиданоқ тайёрлаб боришимиз керак.

● **Бу иш ҳозир мактабларда бевосита дарс чоғида, факультатив машғулотларда, техник ижодкорлик тўгаракларида, меҳнат таълими ва касбга йўналтириш жараёнларида, ишлаб чиқариш практикасида амалга оширилмоқда. Бевосита ишлаб чиқаришда ўқувчилар учун ишчи ўринлари ташкил этиш уларни замонавий ишлаб чиқариш асослари, шу жумладан робот техникаси, программали бошқариладиган станоклар билан таништиришнинг энг самарали воситаси ҳисобланади. Бугунги кунда ўқувчилар учун 41 минг ишчи ўрни мавжуд.**

● **Халқ маорифи органлари ўқувчиларнинг техника ижодкорлигини ривожлантириш масалаларига тобора катта эътибор бермоқдалар. Бугунги кунда 17,5 минг шундай тўгарак ишлаб турибди. Уларга 4—10 синфларнинг 400 минг ўқувчиси қатнамоқда.**

● **Республикамиздаги 94 ёш техниклар станциясининг ҳаммасида иш қайта ташкил этилмоқда.**

РЕКЛАМА ЭЪЛОНЛАР

НИЗОМИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

кафедралар бўйича вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудирлар: умумий ва экспериментал физика, физика ўқитиш методикаси, тасвирий санъат ва чизмачилик методикаси, рус тилшунослиги, янги ва энг янги тарих;

доцентлар: физик география, рус тили ва бошланғич синфларда уни ўқитиш методикаси.

катта ўқитувчи: психология;

ўқитувчилар: рус ва чет эл адабиёти, рус тили ва бошланғич синфларда уни ўқитиш методикаси, жисмоний тарбия, спорт фанлари, граждан мудофааси, назарий физика (астроном), биологияни ўқитиш методикаси, олигофренопедагогика ва логопедия, дефектология ва сурдопедагогика клиник асослари, бошланғич синфлар педагогикаси, ишлаб чиқариш асослари;

лаборатория мудири — Ўзбекистон миллий болалар боғчалари ва мактабларида болаларни русча сўзлашув нутқига ўқитиш бўйича проблемали илмий-тадқиқот лабораториясига.

Конкурс муддати — 21 декабргача.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент шаҳри, Педагогика кўчаси, 103-уй.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ 19-ТОШКЕНТ РАЙОН ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИНИНГ

Ўзбекистон ССР Сабзавот-полизчилик ва картошка илмий-текшириш институти биносида жойлашган филиали янги ўқув йили учун

8 ВА 10-СИНФНИ БИТИРГАН ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

САБЗАВОТЧИЛИК ВА БОҒДОРЧИЛИК УСТАЛАРИ
(ўқиш муддати 1 ва 3 йил)

КЕНГ ИХТИСОСЛИ ТРАКТОРЧИ-МАШИНИСТЛАР
(ўқиш муддати 3 йил)

Ўқувчилар стипендия, ётоқхона ва кийим-кечак билан таъминланадилар.

Ўқиш муддати узлуксиз иш стажига киради.

Билим юртини аъло баҳолар билан тамомлаганлар олий ўқув юртларига конкурссиз кириб ўқиш ҳуқуқига эгадирлар. Уч йиллик группаларда таълим олувчиларга ўрта махсус таълим бўйича ҳужжат берилади.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни 20 декабргача қабул комиссиясига тошириш керак: директор номига ариза, ўқиш ҳоли, 8 ёки 10 синфни битирганлиги тўғрисидаги гувоҳнома, туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома, турар жойидан справка, соғлиғи ҳақида справка (086/У форма), 4 дона фотосурат (3Х4 см. ҳажмида). Колхоз ва совхозлар йўлланма билан келганлар ўз жойларига ишга юборилади.

МАШҒУЛОТЛАР 3 ЯНВАРДАН БОШЛАНАДИ.

Билим юрти филиалининг адреси: Тошкент область, Тошкент райони, Ўзбекистон ССР Сабзавот-полизчилик ва картошка илмий-текшириш институти биноси. (Келес автостанциясидан 290-автобусга чиқиб сўнгги бекатгача келинади).

КОРХОНАЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАР РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Алишер Навоий номидаги Ўзбек давлат академик Катта театрида

25—28 декабрь соат 10, 12, 14-00 да

ЯНГИ ЙИЛ АРЧА БАЙРАМИ ЎТКАЗИЛАДИ

Программада: арча атрофида Қорбобо, Қорқиз ва музикали эртаклар қаҳрамонлари иштирокида оммавий ўйинлар.

САҲНАДА ЯНГИ ЙИЛ ТОМОШАЛАРИ

Коллектив заявкалар қабул қилинмоқда.
Маълумотлар учун телефон 33-90-81.

ЎРТА ОСИЁ РАНГЛИ МЕТАЛЛУРГИЯ ИЛМИЙ-ТЕКШИРИШ ВА ЛОЙИҲАЛАШ ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ер ости кон ишлари лабораторияси бўйича (бурғулаш-портлатиш ишлари секторида ишлаш учун): **сектор мудири** (фан доктори ёки кандидати), **катта илмий ходим (2).**

Конкурс мудати — 1986 йил 3 январгача.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700000, Тошкент шаҳри, Пушкин кўчаси, 59-уй.

Справкалар учун телефон: 32-34-38.

●

Н. И. Вавилов номидаги Бутуниттифоқ ўсимликшунослик илмий-тадқиқот институтининг
ЎРТА ОСИЁ ФИЛИАЛИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кичик илмий ходимлар (илмий даражасиз): маккажўхори экини бўйича (2), вирусолог, энтомолог.

Конкурс муддати — 28 декабргача.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент область, Оржоникидзе райони, «Ботаника» алоқа бўлими.

●

Театр

Навоий номли Ўзбек давлат академик Катта театрида — 18/XII да ЖИЗЕЛЬ.

Ҳамза номли Ўзбек давлат академик драма театрида — 18/XII да КУЗНИНГ БИРИНЧИ КУНИ.

В. В. КУЙБИШЕВ НОМИДАГИ САМАРҚАНД КООПЕРАТИВ ИНСТИТУТИ

кафедралар бўйича профессор-ўқитувчилар составидаги вакант вазифага

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ассистент — савдо экономикаси.

Конкурс муддати — 1986 йил 3 январгача.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Самарқанд шаҳри, Коммунистик кўчаси, 41-уй, кадрлар бўлими.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Тил ва адабиёт институти дирекцияси ва жамоат ташкилотлари илмий ходим Д. Рўзиевага онаси

Ҳурлихон РЎЗИЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент давлат университетининг ректорати, партия ва касаба союз ташкилотлари ярим ўтказгичлар ва диэлектриклар физикаси кафедрасининг илмий ходими А. Х. Маманазаровага отаси

Абдулла МАМАНАЗАРОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти коллективи музика асарлари редакциясининг мудири М. Абдушукуровага онаси

Замира АБДУШУКУРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

Мухбиримиз бонг уради

ЧАЛА ҚОЛГАН БАССЕЙНЛАР

Ҳамма жойда бўлганидек, қорақалпоқ йигит-қизлари ҳам спортнинг сузиш, қайиқ ҳайдаш, сувга сакраш турини ёқтиришади. Аммо неча йиллардан бери ёшларнинг бу орзуси рўёбга чиқмаяпти, уларнинг талаб ва эҳтиёжлари инобатга олинмаяпти. Сув спортини йўлга қўйиш, унинг моддий-техника базасини вужудга келтириш ва мустаҳкамлаш муаммоси ҳал этилиши лозим бўлган долзарб масала бўлиб қолмоқда. Автоном республиканинг шаҳар ва қишлоқларида шу пайтгача ҳали биронта ҳам очиқ ёки ёпиқ бассейннинг вужудга келтирилмаганлигига тоқат қилиб бўлмайди.

Мактабларда, ўқув юртларида бўлганингизда, ёшлар: «Нимага сузиш учун шарт-шароитлар яратилмайди? Бассейнлар қурилмаётганлигига сабаб нима?» — деб сўроққа тутишлари бежиз эмас. Бунга жавоб тополмаган спорт мутасаддилари эса бошларини сарак-сарак қилишдан нарига ўтмаяптилар. Ваҳолонки, автоном республикада ГТО комплекси нормативларини қониқарли топширган ёшлар ҳарбий хизмат талабларига жавоб беролмай қоляптилар. Чунки мазкур комплекс талабларига сузиш ҳам киритилган. Сузишни билмаган ёшни «Меҳнат ва Ватан мудофаасига тайёр!» деб бўладими?

Автоном республикада сув спорти турларини ривожлантириш тўғрисида кўпдан бери гап юритиб келинса-да амалда ҳаммаси ўзгаришсиз қолмоқда. Биз ташкилотлар, бошқармалар ва идораларда бўлганимизда, мутасадди раҳбарлардан бу масала юзасидан аниқ бир жавоб ололмадик. Нукус шаҳрида Маяковский номли ўрта мактаб учун лойиҳа-сметаси 430 минг сўмлик бассейн қурилиши бошланганига беш йил бўлибди. Ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йили ҳам ниҳоясига етмоқда, лекин мазкур қурилишда эса ҳозирча 183 минг сўмлик иш бажарилган, холос. Бассейн биносининг деворлари тикланганича қурилиш тўхтаб қолган.

Лойиҳа-сметаси 470 минг сўмлик яна бир бассейн қурилиши 1983 йили бошланган эди. Пионерлар саройи қошидаги бу спорт иншоотида жами 132 минг сўмлик иш бажарилган, холос. Ҳар иккала объектни 12-ва 166-қурилиш трести «азаматлари» бошлашди-ю, ташлашди. Чунки бу объектлар титул рўйхатга киритилмади, маблағ билан таъминланмади. Қурувчилар ишни ташлаб кетишга мажбур бўлишди. Минглаб мухлислар эса: «Автоном республикада сув бассейнлари қуриш муаммосини кимлар ҳал этади?» деб ҳақли талабни ўртага қўймоқдалар. Автоном республика партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг раҳбарлари бу борада ташаббускорлик ва ташкилотчилик билан иш юритиб, ёшларнинг орзуларини рўёбга чиқаришларига ёрдам берадилар, деб умид қиламиз.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Фарғона областининг Қувасой шаҳрида янги чойхона биноси қурилиб ишга туширилди.

Суратда: «Оталар» чойхонасининг кўриниши.

Б. Юсупов фотоси (ЎзТАГ).

ФУТБОЛ:

ҚУРЪА ТАШЛАНДИ

СССР терма командасининг футболчилари Мексика стадионларида ўтадиган 1986 йилги жаҳон чемпионатининг учинчи группасида Франция, Венгрия ва Канада командалари билан бирга қатнашади. Мексика телевизион марказида ўтказилган қуръа ташлашдан сўнг шу нарса маълум бўлди. Бу терма командаларнинг учрашувлари Леон ва Ирапуато шаҳарларида ўтади.

Совет командаси венгриялик спортчилар билан 2 июнда бўладиган дастлабки учрашувни Ирапуато шаҳрида ўтказади, 5 июнда Леонда франциялик футболчилар билан, 9 июнда Ирапуатода канадалик спортчилар билан учрашадилар.

Финал турнир эса 31 майда Мехикодаги «Ацтека» стадионида Италия ва Болгария терма командалари учрашуви билан бошланади.

Биринчи группада Италия, Болгария, Аргентина ва Жанубий Корея командалари ўйнайди. Бу ўйинлар Пуэбло ва Мехико шаҳарларида бўлиб ўтади.

Мехико ва Толукода ўтказиладиган иккинчи группа учрашувларида Мексика, Бельгия, Парагвай ва Ироқ терма командалари куч синашади.

Тўртинчи группада Бразилия, Испания, Жазоир ва Шимолий Ирландия футболчилари учрашадилар. Группа ўйинлари Гвадалахарада ўтказилади.

Керетаро ва Нецауалькойотль майдонларида бешинчи группадаги ГФР, Уругвай, Шотландия ва Дания терма командаларининг спортчилари ўзаро баҳслашадилар.

Олтинчи группада қатнашувчи Польша, Марокаш, Португалия ва Англия терма командалари Монтеррей шаҳрида куч синашадилар. Ним чорак финал учун курашнинг биринчи босқичидан сўнг 16 команда—ҳар бир группадан иккитадан энг кучли команда ва ўз группаларида учинчи ўринни эгаллаб, яхши кўрсаткичга эга бўлган тўртта терма команда курашни давом эттиради. Сўнгра чорак финал, ярим финал ва жаҳон чемпионатининг медаллари учун финал ўйинлари бўлиб ўтади.

(ТАСС).

Синоптикларнинг хабар беришларича, Ўзбекистонда ҳаво нинг булутланиб туриши, ёғингарчиликнинг бўлмаслиги кутилади. Уст-Юртда ва тоғлик районлардагина кундузи озгина ёғингарчилик бўлиши мумкин. Кечаси ва эрталаб айрим жойларга туман тушади. Жануби-шарқдан секундига 5—10 метр тезликда шамол эсади. Бекобод, Янгиер, Чорвоқ районларида шамолнинг тезлиги кечаси секундига 17—22 метргача етади. Ҳарорат кечаси 3 даража совуқ билан 2 даража иссиқ ўртасида, республика шимолида 10 даражагача совуқ бўлади. Кундузи ҳаво 5—10 даражагача, шимолда 0—5 даражагача исийди.

Ўзбекистоннинг жанубида кечаси 2—7, кундузи 8—13 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво булутланиб туради. Ёғингарчилик бўлмайди. Жануби-шарқдан секундига 3—8 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 1 даража совуқ билан 1 даража иссиқ ўртасида, кундузи 8—10 даража иссиқ бўлади. (ЎзТАГ).

Редактор Л. ҚАЮМОВ.

---

18 ДЕКАБРЬ, ЧОРШАНБА

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.40 — «20 декабрь». Бадиий фильм, 2-серия. 10.45 — Мультфильмлар. 11.15 — «Саёҳатчилар клуби». 12.15 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.30 — Концерт. 16.55 — «Совет тасвирий санъати». 17.45 — «...16 ёшгача ва ундан катталар». 18.30 «Россия адиблари». 19.00 —Қувноқ нотачалар. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — Ҳужжатли фильм. 19.50 — Қалбга яқин қўшиқлар. 20.25 — Телефильм. 21.30 — «Время». 22.05 — Концерт. 23.40 — «Дунё воқеалари».

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 — Тарих. 10.05 — «Немис тили». 11.05 — Астрономия. 11.35 — Умумий биология. 12.05 — «Оила ва мактаб». 13.10 — Тарих. 14.10 Эстетик тарбия. 14.40 — «Биосфера ва инсон». 15.10 — Илмий-оммабоп фильм. 15.20 — И. С. Соколов-Микитов. Ҳаёти ва ижоди. 16.00 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Ҳамдўстлик». 19.15 — Телефильм. 19.30 — «Қишлоқ янгиликлари». 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — «Халқ ижодиёти». 21.30 — «Время». 22.05 —«20 декабрь». Бадиий фильм, 3-серия. 23.10 — Ҳужжатли фильмлар.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Тонгги тароналар». 8.00 — «Ижод ва изланиш». 8.20 — «Мактаб ислоҳоти — ҳаётга!» 8.30 —«Ах, борот». 18.00 — Яшгиликлар. 18.15 — «Алифбе» байрами». 18.45 — Мультфильмлар. 19.10 —«Ёзувчи ва замон». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Инсон ва қонун». 20.15 — Телефильм. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съезди шарафига.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.05 — Москва-II. 18.10—Чизма геометрия. 19.10 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Биология. 20.30 — «Ах, борот». 20.50 — «Ёшлик». 21.30 — Москва-II.

РАДИО

БИРИНЧИ ПРОГРАММА: 8.30 — «Сиз бизга мактуб йўллабсиз». 9.30 — «Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар». 10.15 — Дутор тароналари. 11.15 — «Юность». 12.10 — «Ўзбекистан индустриальний». 13.00 — «Чорвадор». 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.40 — «Ранг-баранг галстуклилар иттифоқи». 17.00 — Ўқувчилар учун эшиттириш. 18.15 — ВКП(б) XIV съезди очилган кунининг 60 йиллигига. 18.30 — «Инсон ва қонун». 19.25 — З. Суюнова куйлайди. 19.40 — «Миллионлар ленинча университети». 21.00 — «Шеърият кечаси». Э. Охунова ва Х. Шарипов шеърлари. 21.20 — «Қишлоқ оқшомлари». 22.30 — Радиотингловчиларнинг талабларига биноан концерт. 23.30 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.

Р. — 06205. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. А. 289. ИНДЕКС 64588. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12